



Вашата спинална упойка

Тази брошура обяснява какво да очаквате, когато Ви предстои операция със спинална упойка.

Тя е написана от анестезиолози, пациенти и представители на пациентите, които работеха заедно, за да Ви я предоставят.

Въведение

Тази брошура обяснява:

- **Какво** е спинална упойка
- **Как** действа
- **Защо** може да се възползвате от нея по време на операция.

Какво означава „спинална“?

За много операции е препоръчително пациентите да бъдат подложени на обща анестезия. При операции на долната част на тялото обаче често е възможно вместо това да бъде направена спинална анестезия. При нея анестетик се инжектира в долната част на гърба (между костите на гръбнака). Тази процедура кара долната част на тялото да изтръпне, за да не чувствате болката от операцията и да останете будни.

Обикновено тази упойка продължава от един до два часа. Едновременно може да бъдат инжектирани други лекарства, за да помогнат за облекчаването на болката дълго време, след като упойката вече не действа.

По време на спинална упойка можете:

- да останете напълно буден/на
- да сте упоен/на с лекарства, които Ви карат да се отпуснете, но да останете в съзнание.

При някои операции спинална упойка може да се приложи и преди общата анестезия, за да облекчи допълнително болката след операцията.

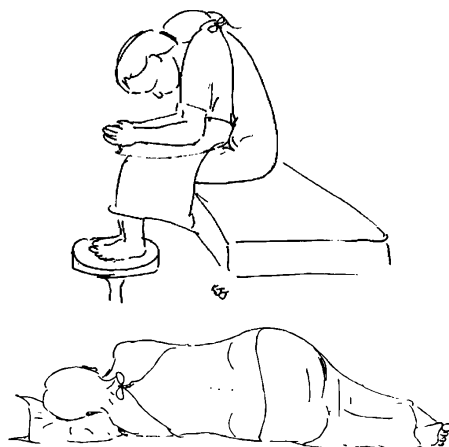
Вашият анестезиолог ще Ви помогне да решите коя опция е най-добра за Вас.

Спиналната анестезия е подходяща за много операции на долната част на тялото със или без обща анестезия. В зависимост от Вашето здраве, използването на спиналната анестезия може да е полезно за Вас. Вашият анестезиолог е на разположение, за да обсъди това с Вас и да Ви помогне да вземете решение, което е най-подходящо за Вас.

Спиналната анестезия често може да се използва самостоятелно или с обща анестезия за:

- ортопедична операция на ставите или костите на краката
- възстановяване на херния на слабините, разширени вени, операция на хемороиди
- съдова хирургия: операция на кръвоносните съдове в краката
- гинекология: корекция на пролапс, хистероскопия и някои видове хистеректомия
- урология: операция на простатата; операции на пикочния мехур; операции на гениталиите.

Каква е процедурата на спинална анестезия?



- Може да се направи в анестезиологичната зала или в операционната. Ще се запознаете с асистента на анестезиолога, който е част от екипа, който ще се грижи за Вас.

- Вашият анестезиолог първо ще използва игла, за да въведе тънка пластмасова тръба (канюла) във вена на ръката Ви. Това позволява на анестезиолога Ви да Ви подава течности или лекарства, от които Вие може да имате нужда.
- Ще Ви помогнат да заемете правилната позиция за упойката. Или ще седите от едната страна на леглото с крака върху табуретка, или ще лежите на едната си страна, със колене, свити към гърдите.
- Екипът от анестезиолози ще Ви обясни какво се случва, за да сте информирани какво става.
- Първо ще бъде инжектиран локален анестетик, за да изтръпне кожата Ви и по този начин спиналната упойка да е по-безболезнена. Може да усетите щипене за няколко секунди. Анестезиологът ще Ви инжектира спиналната упойка и трябва да не се движите, за да е успешна тази процедура. Обикновено по време на инжектирането сестра или медицински асистент ще Ви помага и успокоява.

Освен това може да се срещнете със сътрудници на анестезиолозите, които са обучени медицински специалисти. Може да прочетете повече за тяхната роля и екипа от анестезиолози на нашия уебсайт:

www.rcoa.ac.uk/patientinfo/anaesthesia-team

Какво ще почувствам?

Спиналната инжекция обикновено е не по-болезнена от вземането на кръв или поставянето на канюла. Тя може да отнеме няколко минути, но ако сте имали проблеми с гърба или сте с наднормено тегло, процедурата може да отнеме повече време.

- По време на инжекцията може да почувствате остра болка в единия крак или мравучкане - ако това се случи, опитайте се да не се движите и кажете на Вашия анестезиолог.
- Когато инжектирането приключи, най-вероятно ще бъдете помолени да легнете по гръб, ако сте били седнали преди това. Ефектът на спиналната анестезия обикновено се проявява след няколко минути.
- В началото ще почувствате затопляне на кожата, след това изтръпване и постепенно ще усетите как краката Ви натежават и е по-трудно да ги движите.
- Когато ефектът на инжекцията се прояви изцяло, няма да можете да си вдигнете краката изобщо или да усещате някаква болка в долната част на тялото.

Проверка дали спиналната упойка действа

Вашият анестезиолог ще използва няколко прости теста, за да се увери, че упойката действа както трябва. Тези тестове включват:

- пръскане на студена течност, като ще Ви попитат дали усещате студенината
- докосване на кожата на крака с тампон, като ще Ви попитат какво чувствате
- анестезиологът може да Ви помоли да си вдигнете краката.

Важно е да се концентрирате по време на тези тестове, за да се уверите и Вие, и Вашият анестезиолог, че упойката действа. Анестезиологът ще позволи операцията да започне само след като се увери, че упойката действа.

По време на операцията (само със спинална упойка)

- Пълен медицински екип ще се грижи за Вас в операционната зала. Ако сте будни, те ще Ви се представят и ще се опитат да Ви успокоят.
- Ще бъдете разположени в позиция за операцията. Кажете на анестезиолога си ако има нещо, което ще Ви помогне да се чувствате по-комфортно, като допълнителна възглавница или подлакътник.
- Може да Ви дадат да дишате кислород през лека, прозрачна пластмасова маска, за да се подобри нивото на кислород в кръвта Ви.
- Ще съзнавате активността и шума в операционната зала, но ще можете да се отпуснете под грижите на Вашия анестезиолог.
- Възможно е да слушате музика по време на операцията. Ако Ви е позволено, донесете собствената си музика, със слушалки. Някои отделения предоставят слушалки или пускат музика в операционната зала.
- Може да разговаряте с анестезиолога и неговия асистент по време на операцията.

Ако сте седирани по време на операцията, ще бъдете отпуснати и може да Ви се спи. Възможно е да задремете по време на операцията или пък да сте будни за част от нея или за цялата операция.

Може да не си спомняте нищо, да си спомняте само част или пък цялото време, прекарано в залата.

За повече информация относно седацията, моля, вижте нашата брошура „Седацията обяснена“, която може да намерите на нашата страница:

www.rcoa.ac.uk/patient-information/translations/bulgarian

Може все пак да имате нужда от обща анестезия, ако:

- Вашият анестезиолог не успее да постави спиналната упойка
- спиналната упойка не действа достатъчно добре в зоната на операцията
- операцията е по-сложна или отнема повече време от предвиденото.

След операцията

- Отнема до четири часа, за да се върне напълно сензацията (чувствителността). Осведомете персонала в отделениято, ако имате някакви притеснения или тревоги.
- Когато чувствителността се завърне, обикновено ще усетите изтръпване. Може и да усетите известна болка от операцията и при нужда може да помолите за болкоуспокояващи.
- Може да не се чувствате стабилни на краката си, когато спиналната упойка отшуми, и може да се чувствате замаяни, ако кръвното Ви налягане е ниско. Помолете за помощ лицето от персонала, който се грижи за Вас, когато ставате от леглото за пръв път.
- Обикновено може да консумирате храна и вода много по-скоро след спинална упойка, отколкото след обща анестезия.

Защо да изберете спинална упойка?

Предимствата на това да Ви се постави само спинална упойка в сравнение с обща анестезия могат да бъдат:

- намален риск от гръдна инфекция след операцията
- намален ефект върху дробовете и дишането
- добро обезболяване веднага след операцията
- по-малко нужда от силни болкоуспокояващи, които могат да имат странични ефекти
- по-малко гадене и повръщане
- по-бързо връщане към прием на течности и храна след операцията.

Разбиране на риска

Хората интерпретират думи и цифри различно. Тази скала има за цел, за да Ви помогне.



Сериозните проблеми са редки при съвременната анестезия. Тя вече е една много по-безопасна процедура, благодарение на ново оборудване и техники, стандарти за обучение и по-ефикасни медикаменти.

За да разберете риска, трябва да знаете:

- колко вероятно е да се случи
- колко сериозно може да бъде
- как може да се лекува.

Анестезиологът ще обсъди рисковете с Вас и ще Ви помогне да вземете решение относно това каква анестезия е най-добра за Вас.

Странични ефекти и усложнения

Както при всички анестезиологични техники, така и при спиналната упойка има вероятност за нежелани странични ефекти или усложнения. Повече информация относно страничните ефекти и усложнения от спинална упойка може да намерите на нашата страница:

www.rcoa.ac.uk/patient-information/translations/bulgarian

Много чести явления и чести странични ефекти

- **Ниско кръвно налягане** – когато спиналната упойка започне да действа, кръвното Ви налягане може да падне. Това може да причини замаяност или гадене. Това ще се контролира от Вашия анестезиолог чрез течностите, които ще Ви се вливат чрез абокат и чрез медикаментите, които ще Ви дава, за да покачи кръвното Ви налягане.
- **Сърбеж** – това може да се получи често, ако в спиналната упойка са използвани подобни на морфин медикаменти. Ако имате силен сърбеж, ще Ви бъде даден медикамент, който ще помогне.
- **Трудност на уриниране (ретенция на урина) или загуба на контрол над пикочния мехур (инконтиненция на урина)** – може да срещнете трудности да уринирате нормално, докато спиналната упойка действа, или, рядко, може да загубите контрол над пикочния си мехур. Функцията на пикочния Ви мехур ще се нормализира, след като отшуми спиналната упойка. Може да се наложи временно да Ви се постави катетър на пикочния мехур, докато спиналната упойка отшуми и за кратко време след това. Функцията на червата не се влияе от спиналната упойка.
- **Болка по време на инжекцията** – ако усетите болка на друго място, освен където е иглата, информирайте незабавна анестезиолога си. Това може да е в краката или долната част на тялото, и може да се дължи на засягане на нерв от иглата. Иглата ще бъде преместена.

- **Пост-дурално пункционно главоболие** - има много причини за главоболие след операция, включително да сте дехидратирани, да не сте се хранили или да сте тревожни. Повечето случаи на главоболие могат да се лекуват с обикновено обезболяващо лекарство. В редки случаи след спинална упойка е възможно да се развие по-остро, постоянно главоболие, наречено пост-дурално пункционно главоболие, за което има специфично лечение. Това се случва средно при 1 от 200 спинални инжекции. Този тип главоболие обикновено се влошава, когато стоите прави, и се подобрява, когато легнете. Главоболието може да е придружено от загуба на слуха, заглъхване или промяна в слуха.

Ако желаете да научите по-подробно за пост-дурално пункционно главоболие, моля запознайте се с листовката *Главоболие след спинална или епидурална упойка*, което е достъпно на нашия уебсайт:

www.rcoa.ac.uk/patient-information/translations/bulgarian

Редки усложнения

Увреждане на нерв - това е рядко усложнение на спиналната анестезия. Временна загуба на чувствителност, изтръпване и мускулна слабост понякога могат да продължат за няколко дни или дори седмици, но в повечето случаи изчезват с времето до пълно възстановяване.

Постоянното увреждане на нерв е рядко (приблизително 1 на 50 000 случая). Това има същата честота на проявление както и основните усложнения при обща упойка.

Ако желаете да получите повече информация относно увреждането на нерв, моля прочетете листовката *Увреждане на нерв, свързано със спинална или епидурална упойка*, която е достъпна на нашия уебсайт:

www.rcoa.ac.uk/patient-information/translations/bulgarian

Често задавани въпроси

Мога ли да се храня и да пия преди спиналната упойка?

Ще Ви помолят да следвате същите правила, както и при пълна упойка. Това е така, защото понякога е необходимо да се премине от спинална към пълна упойка. В болницата трябва да Ви дадат ясни инструкции кога да спрете да се храните и да пиете течности преди операцията.

Трябва ли да бъда в пълно съзнание?

Преди операцията, Вие и Вашият анестезиолог може заедно да решите дали да останете в пълно съзнание по време на операцията или бихте предпочели да бъдете упоени, за да не усещате целия процес. Дозата на успокоителното може да се регулира, така че да сте в съзнание, но да не сте изпитвате неспокойство. Възможно е да се комбинират спинална и пълна упойка, но това означава, че има рискове и от двата вида упойки.

Ще виждам ли какво се случва с мен?

Поставя се екран пред Вас на нивото на гърдите, така че да не виждате операцията. При някои операции се използва видео камера и оптични инструменти за лапароскопска хирургия. Някои болници дават възможност на пациента да вижда на екрана какво се случва.

Мога ли да си избира вид упойка?

Обикновено можете, в зависимост от хирургическата намеса и някои потенциални проблеми, които бихте имали със спинална упойка. Вашият анестезиолог ще обсъди това с Вас.

Има редки причини, когато не бива да се подложите на спинална анестезия или ще Ви посъветват да я избегнете. Такива причини са да имате:

- известни аномалии на гръбнака или предишни операции на гърба;
- лекарства за разреждане на кръвта, които не могат да се спрат или аномалии при съсирване на кръвта;
- възпаление на кожата на гърба или висока температура;
- определени сърдечни проблеми.

Мога ли да откажа спинална упойка?

Да. Ако след разговор с анестезиолога решите, че не желаете или не сте доволни от използването на спинална упойка, винаги може да откажете.

Ще усещам ли нещо по време на операцията?

Не би трябвало да усещате болка по време на операцията, но за някои интервенции може да усетите натиск, докато хирургическият екип работи.

Трябва ли да казвам нещо на анестезиолога по време на операцията?

Да, Вашият анестезиолог ще иска да знае дали усещате или чувствате нещо по време на операцията; това е част от наблюдението по време на анестезията.

Спиналната упойка една и съща ли е с епидуралната?

Не. Въпреки че и двата вида включват инжектиране на локално обезболяващо между костите на гръбнака, инжекциите действат по различен начин. При епидуралната упойка малка пластмасова тръбичка остава поставена в гърба Ви, за да може да се използва допълнително обезболяващо, ако е необходимо.

Повече информация можете да намерите в нашата листовка *Епидурално облекчаване на болка след операция*, която се намира на нашия уебсайт: www.rcoa.ac.uk/patient-information/translations/bulgarian

Къде мога да науча повече за спиналната упойка?

Можете да говорите с Вашия анестезиолог или да се свържете с клиниката за предварителна оценка или анестезиологичното отделение в местната Ви болница.

Полагаме усилия, за да сме сигурни, че информацията в тази брошура е точна и актуална, но не можем да дадем такава гаранция. Не очакваме, че тази обща информация ще отговори на всички въпроси, които имате, или че ще обхване всичко, което е важно за Вас. Моля, обсъдете алтернативите си и всички притеснения, които имате, с медицинския си екип, като се ръководите от тази брошура. Тази брошура сама по себе си не трябва да се приема като съвет. Тя не може да се използва за търговски или професионални цели. За пълния текст по ограничаване на отговорността, моля натиснете тук (www.rcoa.ac.uk/patient-information/translations/bulgarian).

Всички преводи са предоставени от колектива на Translators Without Borders (Преводачи без граници). Качеството на тези преводи се проверява, за да може преводите да бъдат възможно най-точни, но съществува риск от неточности и неправилно тълкуване на информация.

Кажете ни какво мислите

Приветстваме предложения за подобряване на тази брошура.

Ако имате някакви коментари, които бихте искали да направите, моля, изпратете имейл на: patientinformation@rcoa.ac.uk

Кралски колеж на анестезиолозите

Churchill House, 35 Red Lion Square, London WC1R 4SG
020 7092 1500

www.rcoa.ac.uk

Пето издание, февруари 2020 г.

Тази брошура ще бъде преразгледана в рамките на три години от датата на публикуване.

© 2020 Кралски колеж на анестезиолозите

Тази брошура може да бъде копирана, с цел подготвяне на информационни материали за пациентите. Моля, посочете настоящето като оригиналния източник. Ако искате да използвате част от тази брошура в друга публикация, трябва да бъде отдадено дължимото признание и да бъдат махнати емблемите, търговските марки и изображенията. За повече информация, моля свържете се с нас.